

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Triumf Sokolstva v Zagrebu

Zagrebski sokolski zlet se je pretvoril v ogromno manifestacijo, pri kateri je sodelovalo nad 100.000 ljudi

Zagreb, 6. avgusta. r. Sokolski zlet v Zagrebu je nadkrilil vsa pričakovanja, tako po udeležbi, kakor tudi po uspehu javne telovadbe in vseh ostalih prireditvev. Zagrebski zlet je dal nov dokaz, da sokolska ideja vedno globlje prodira v široke ljudske sloje in združuje polagoma pod svojim praporom ves jugoslovanski narod. Posebno impozanten je bil nastop številnih kmečkih Sokolov, ki so pokazali ne samo neprecenljivo požrtvovalnost, temveč tudi pravilno pojmovanje sokolske ideje in ki so postali steber sokolske organizacije Jugoslavije.

Že prvi dan, v soboto, je pokazal, da presega zagrebski zlet okvir pokrajinskega zleta, kakor je bil prvotno zamišljen. Udeležba iz vse Jugoslavije, pa tudi iz ostalih slovanskih držav je bila skoroda večja, kakor ob dosedanjih velikih sokolskih prireditvah. Posebno oboje pa je dalo zagrebskemu zletu dejstvo, da so se po dolgih letih zopet združili v bratskem objemu bolgarski »Junaki« in tako izpolnili veliko slovansko sokolsko družino. Baš zaradi tega so zbirali bolgarski »Junaki« še prav posebno pozornost in bili deležni posebno toplih simpatij.

Manifestacijska povorka

Najimpozantnejša manifestacija pa je bila včerajšnja ogromna povorka. Pričela se je jutraj ob 8. in je trajala vse do 12. V povorki je bilo nad 23.000 Sokolov in Sokolice, 488 konjenikov, 5 zodb in okrog 400 praporov. Poleg jugoslovanskih sokolskih društev so bili posebno številno zastopani češki Sokoli in Sokolice, nadalje Ruski Sokol in bolgarski »Junaki«. Navzoči pa so bili tudi vsi vodilni predstavniki Slovanske sokolske zveze s predsednikom mednarodne gimnastične federacije, grofom Zamojskim na čelu. Zagreb je priredil sokolskim gostom v povorki ogromno manifestacije. Raz oken in balkonov se je spalo na povorko cvetje in zelenje, tako da so bile vse ulice, po katerih je krenila povorka, spremenjene v pisano preprogo. Do največjih manifestacij pa je prišlo na Trgu kralja Aleksandra I., kjer je sokolska armada defilirala mimo zastopnika Nj. Vel. kralja admiralja Price in zastopnikov vlade. Narodnega predstavnika ter slovanskega Sokolstva. Viharnih ovacij, navdušenja in gromkega vzklikanja, ki se je kakor orkan prelivalo z ulice v ulico, s trga na trg, sploh ni mogoče popisati. V spajku je bilo nad 60.000 ljudi, tako da se lahko reče, da je sodelovalo pri tej ogromni manifestaciji, kakršne Zagreb še ni doživel, mnogo nad 100.000 ljudi.

Slavnostna akademija

Po zaključku povorke se je vršila v Narodnem gledališču slavnostna telovadna akademija, ki je pred številnimi predstavniki in strokovnjaki nazorno pokazala popolnost sokolske telovadbe. Zlasti inozemski gostje se niso mogli dovolj načuditi tehnični popolnosti predvedenih vaj in so se divili uspehom sokolske telovadnice.

Javni nastop

Višek pa so dosegle sokolske svečanosti na veliki javni telovadbi v novo-zgrajenem stadionu na Maksimirski cesti. Ogromni stadion je ena največjih zgradb na jugu Evrope in se lahko kosa z najmodernejšimi stadioni v Evropi. Že od daleč nudi impozanten pogled. Na tribunah in stojiščih je prostora za 60.000 ljudi, telovadišče pa omogoča skupen nastop nad 5000 telovadcev. Toda kljub tem ogromnim dimenzijam je bil včeraj stadion vse prenatrpan i za občinstvo i za telovadce. Tisoči in tisoči so morali ostati zunaj, ker ni bilo več prostora v nabito polnem stadionu. Tudi telovadci niso mogli vsi nastopiti, ker je bilo premajhno telovadišče, dasiravno so ga razširili tudi na stafetno progo.

Popoldanski nastop je bil impozanten in je stopnjeval navdušenje do vrhunca. Prvo so nastopili člani SKJ, 5400 po številu. Izvajali so krasno izvedene proste vaje in se na koncu zili v eno samo celoto. Po prvi točki je pozdravil sokolsko armado prvi podstarosta br. Gangl, ki je med drugim dejal:

Nagovor sokolskega starešine Gangla

V presledku, ki je sledil, je spregovoril prvi podstarosta SKJ Engelbert Gangl, ki je pozdravil zbrano sokolsko armado in med drugim dejal:

»Pozdravljam drage naše slovanske goste, predvsem stare naše sobojevnike, brate Českoslovake in Poljake ter naše ruske Sokole. S posebnim zadovoljstvom pa pozdravljam najmlajšega člana naše slovanske sokolske družine, brate bolgarske Junake, ki so šele pred kratkim pristopili k naši slovanski sokolski zvezi. Mi bomo brate bolgarske Junake priželi iskreno in z vso silo na svoje prsi in tako bomo ostali z njimi tudi, kadar bo potrebna akcija in nastop za večno slovansko, za slovansko sokolsko bratstvo. Vedno si bomo prizadevali, da bomo kot dediči ustanovitelja Sokolstva Miroslava Tyrša, čuvali in branili za vsako ceno vse, kar nam je drago, pred vsakim sovražnikom v državi in izven nje.

Bratje in sestre! Mi se nikogar ne bojimo in če imamo kje sovražnike so ti sovražniki v nas samih. To, kar v nas ni dobro, moramo odstraniti. Danes vas pozdravlja ves slovanski svet prisrčno in bratsko. Pozdravlja vas zlasti tudi jugoslovanski Zagreb, ki ve, da mu je bodočnost samo v skupni jugoslovanski domovini. Če je še kdo, ki tega ne ve, mu bo Sokolstvo s svojim delom pokazalo, da je Sokolstvo rešitev in spas vsega slovanstva.

Nagovor ministra dr. Andjelinovića

Za podstaršino Ganglom je spregovoril, ko so se poleg dolgotrajne in navdušene ovacije, enako navdušeno pozdravil minister za telesno vzgojo dr. Grga Andjelinović. V svojem govoru je med neprestanim odobravanjem in ovacijami podčrtal pomen sokolstva in med drugim dejal:

Sokolstvo je ustvarilo velika dela na podlagi velikega gesla: v mislih domovine, v srcu pogum, v desnici sila. Prosim vas, bratje in sestre, da po tem velikem gestu iskreno nadaljujete svoje delo. Naj vam bo vedno v mislih naša lepa domovina, ki je ne smete nikdar pozabiti in ki je ne bomo nikdar odstopili niti pedi. Sveta so nam, s krvo oškrbljena tla, za katera so skozi stoletja dajali svoje življenje mnogi naši najboljši sinovi. Ljubite tudi vi svojo domovino, ki so ji oni tako herojsko in s tolikimi žrtvami priborili svobodo.

V naši veliki Jugoslaviji vidimo oživetje svoje ideale. Ona nam je naša skupna mati, ki nas zbira od Triglava do Vardara. Zato bodi prva misel vsakega Sokola naša sveta majka Jugoslavija. Vedno smo nosili v srcih Jugoslavijo, že takrat, ko smo trpeli pod tujim jarmom. Imeli smo jo v mislih tudi takrat, ko smo se bali, da ne bo uresničen naš sen, in imamo jo v mislih danes, ko živimo v njej svobodni, Jugoslavije ne bomo nikdar več izgubili iz naših src. Sokolska desnica, čeprav gola, bo znala in mogla obvarovati jugoslovansko domovino. Prej mora pasti zadnji Sokol, preden bi en sam madež padel na barve naše slovanske zastave.

Minister je zaključil z vzklikom Nj.

Pogreb Hindenburga

Nocoj bodo v svečanem nočnem sprevedu prepeljali krsto v Tannenberg

Neudeck, 6. avgusta. AA. Včeraj popoldne so truplo pokojnega maršala Hindenburga položili v krsto, ki so jo v prisotnosti sorodnikov prenesli v pokojniško delovno sobo in jo vso pokrili s cvetjem. Tu bo ostala krsta danes do popoldne, nakar jo bodo prepeljali v svečanem sprevedu v Tannenberg. Po sporazumu med voditeljem nemške države Hitlerjem in rodbino pokojnega Hindenburga položijo posmrtno ostanke pokojnega predsednika nemške države v večnemu počitku v takozvani veži vojskovodij, ki je del

Vel. kralju, sokolska armada in vsa ogromna množica pa se je odzvala z gromovitimi klici: Zdravo!

Sledil je nastop članic, 4000 po številu, ki so s svojim nastopom zadivile množico in izzvale viharno odobravanje. Višek telovadbe pa je bil nastop mornarjev, ki so že v Ljubljani želi uspeh za uspehom. Enako so tudi v Zagrebu včeraj doživeli triumf in odnesli palmo. Najbolj impozanten pa je bil nastop kmečkih Sokolov, ki so se v naravnost ogromnem številu udeležili zleta. Nastopilo jih je hkrati 5000. V simboličnem nastopu skozi tri vhode so prikazali spajanje treh jugoslovanskih vej v eno samo močno deblo. Želi so za svoj strunni nastop vsestransko odobravanje in priznanje. Enako toplo so bili pozdravljeni češkoslovski Sokoli in Sokolice, vihar navdušenja pa je nastal, ko je nastopila naša vojska. Ves čas so odmevale po zletišču viharne ovacije jugoslovanskih braniteljev domovine in pri tej priliki se je jasno pokazalo, kako tesno je povezana naša nacionalna vojska z narodom. Efekten zaključek telovadbe je tvoril nastop sokolske konjenice. Ura je odbila že 8., ko je bila telovadba zaključena.

Takoj nato se je pričel na stadionu koncert pevskih zborov, kateremu je sledila še večerna telovadba akademije in v svitu reflektorjev. Opolnoči so fanfare oznanile zaključek sokolskih svečanosti.

Vzorna organizacija

Organizatorji zleta so izvršili svojo ogromno in težavno nalogo brezhibno. Preskrbeli so prenočišča, uredili prehrano in prevoz tako, da je bilo vse za dovoljno. Vse priznanje in pohvalo pa zaslužijo tudi zagrebski gostilničarji, restavratordi in hotelirji, ki prav nič niso izkoriščali navala občinstva, marveč so celo še znižali cene, tako da si dobi v prvovrstni restavraciji najboljšo kosilo že za 15 dinarjev. Zunanji gostje so bili nad tem nepričakovanim pojava veselo presenečeni in postavljajo zagrebske gostitelje za zgled vsem ostalim. Veliko delo so te dni opravili tudi železničarji. Poleg povečanih rednih vlakov je privozilo zadnja dva dni v Zagreb nad 50 posebnih vlakov, a kljub temu je funkcioniralo vse brezhibno. Pohvalo pa zaslužijo tudi uslužbenici zagrebskega tramvaja. Včerajšnji dan je bil za nje težka preizkušnja, ki pa so jo izvršno prestali. Pri vsem ogromnem prometu se ni zgodila niti najmanjša nesreča. Uslužnost in postržljivost pa vzorna.

Danes so se začele sokolske množice razhajati. Prvi so z jutranjimi rednimi in posebnimi vlaki zapustili Zagreb domači Sokoli iz bližnjih krajev, dočim si oni iz oddaljenejših pokrajin in zunanji gostje še ogledujejo mesto in bodo odpoštovali šele zvečer.

ogromnega narodnega spomenika v Tannenbergu. Po pripravih sodeč bo nočni pogreb nekaj izrednega. Na vsej poti bodo prebivalci Vzhodne Pruske tvorili špalir. Vsak bo imel baklo v rokah. Krsto položijo na lafeto. Najprej bodo vozili krsto s konjsko priprgo, nato z motornimi traktorji, tik pred ciljem bodo vpregli zopet konjsko priprgo. Povorka bo na hribu blizu vasi Fregenau postala za 2 minuti v spomin, kako je pokojni maršal odšel od si svojim štabom najusodnejše obrate tannenbergške bitke.

Zagonetno čiščenje v fašistični stranki

London, 6. avgusta. p. Rimski dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da se v Italiji odigrava v poslednjem času važni dogodki, ki se čuvajo v največji tajnosti in ki so izzvali razne ukrepe Mussolinija. Mussolini je namreč odstranil z vodilnih mest v fašistični stranki 20 funkcionarjev, med njimi 3 tajnike, ki so jih smatrali doslej za njegove osebne prijatelje. Zdi se, da gre za nekakšno zaroto, vendar podrobnosti za sedaj še niso znane.

Valeški princ – rešitelj

Pariz, 6. avgusta. AA. Iz Biarritz poročajo, da je včeraj okoli 6. popoldne valeški princ pomagal reševati nekega desetletnega dečka, ki se je potapjal v tamkašnjem kopališču. Množica ljudi, ki je prisostvovala temu junaškemu in lepemu dejanju britanskega prestolonaslednika, mu je potem hotela čestitati, toda princ se je pomešal med ljudi in izginil.

Izjava Hitlerja

Novi poglavar Nemčije zatrjuje, da nima nikakih napadalnih namenov in da hoče z vsemi živeti v miru

Pariz, 6. avgusta. AA. Iz Londona poročajo, da se je znanemu angleškemu novinarju Preissu kot posebnemu poročevalcu londonskega lista »Daily-Mail« v Berlinu posrečilo intervjuvati voditelja rajha in državnega kancelarja Adolfa Hitlerja o več zelo važnih vprašanjih, kakor o nemškem letalstvu, o položaju v Avstriji in o raznih gospodarskih problemih. Hitler je dopisniku izjavil med drugim:

Kolikor je odvisno od Nemčije, se vojne v nobenem primeru ni treba bati. Nemčija je hujski

nasprotnik vojne,

kakor katerakoli druga država, saj je 95% današnjih odgovornih nemških uradnikov bilo v vojni in so videli vse njene strahote. Zato vedo, da vojna ni romantična pustolovščina, temveč da vodi v strašno katastrofo. Prav tako vedo, da se sedanji problemi Nemčije ne morejo urediti z vojno. Mi zahtevamo danes samo eno: da se ohranijo sedanje nemške meje. Verjemite mi, gospod, je poudaril Hitler, da

Nemčija ne bo nikdar vzela orožja v roke razen če se bo morala braniti. Glede na nedavno izjavo g. Baldwin, da je meja Velike Britanije reka Ren je Hitler dejal: Po besedah g. Baldwin bi se moglo pripetiti, da bi kateri francoski državnik izjavil, da so meje Francije na reki Odri ali pa, da vidi Rusija svoje meje na Dunavu. Težko je Nemčiji kaj očitati, če se skuša znotraj svojih meja organizirati zoper razne nevarnosti, ki utegnejo groziti njenemu teritoriju. Razen ako nas kdo napade, pa naj bi to bila tudi Anglija,

ne bomo nikoli stopili v oborožen spopad z nikomer, ne na Renu ne nikjer drugod. V ostalem nimamo mi ničesar terjati od Anglije. Na vprašanje g. Preissa, ali ne bi Nemčija česa zahtevala od Anglije

v vprašanju kolonij,

je Hitler odgovoril: Tudi v tem pogledu mnogo manj kakor v katerem drugem. Nato je Hitler izjavil, da je Nemčija v današnjem položaju na oprezu samo zato, ker je z vseh strani obkrožena z nasprotniki. Tako bi se lepega dne lahko od nje zahtevale stvari, na katere Nemčija ne bi mogla pristati. Govorec

o nemško-avstrijskih odnosih

je Hitler energično izjavil: Tudi naša Avstrija nimamo nikakih napadalnih namenov, toda Avstriji ne moremo braniti, če bi hotela obnoviti svoje stare stike z Nemčijo. Nemčija in Avstrija sta ločeni le z umetno mejo, toda obakraj te črte živi narod istega rodu. Če bi bil del Anglije umetno odtrgan od stare Anglije — ali bi bilo čudno, če bi prebivalci tega odtrganega dela zahtevali združitve z materjo domovino. Prepričan sem, je nadaljeval Hitler, da bi se zadeva z Avstrijo dala popolnoma urediti. V vsakem primeru je neodvisnost avstrijskega naroda izven debate. Na koncu je vodja rajha in državni kancelar omenil tudi

gospodarske razmere v Nemčiji

in dejal: Še preden bosta minila dve leti, se boste mogli prepričati, da je Nemčija v gospodarskem pogledu zelo napredovala, zlasti pri pridelku bombaža, volne in drugih sirovin temeljnega gospodarskega pomena. Ko se je poslovil od angleškega časnika, je Hitler naslovil

apel na angleški narod,

češ da so Nemci in Angleži člani istega germanskega rodu in da bi nemški nacionalni socializem videl v morebitnem napadu Nemčije na Anglijo plemenski zločin. Potrebno je, je zaključil Hitler, da obstoje med angleškim in nemškim narodom tesni stiki in velike simpatije.

Vojska za Hitlerja

Izjava pomočnika nemškega vojnega ministra — varnost more dati samo sporazum Francije in Nemčije

Pariz, 6. avgusta. AA. »Petit Journal« je intervjuval Reichenau, prvega pomočnika vojnega ministra Blomberga in Sefa urada za narodno brambo. Reichenau se je navdušeno izrekel za Hitlerja in med drugim dejal: Vojska Hitlerja obožuje zaradi njegovega osebnega poguma in popolnoma podpisuje besede, ki jih je nedavno izrekel: Reichswehr sme računati name, kakor jaz nanjo računam. Naša zvestoba režimu je absolutna. Vsi stojimo za kancelarjem. Popolnoma krivo je, če kdo trdi, da bi mi rajši videli reakcionar-

no vlado.

O razorožitveni konvenciji je Reichenau izjavil: Po mojem mora biti enakopravnost pogoj za zблиžanje med Francijo in Nemčijo. Če konvencija ne bo uvedla nove politike, bodo zmeraj ostala trenja med obema državama. Edina država, ki lahko zagotovi varnost Francije, je poudaril Reichenau, je Nemčija. Sosedji smo, oboji imamo blestečo vojaško tradicijo in se zato nikogar nimamo bati. Osvobodite se more varnosti!

Razvoj v Nemčiji

Pariški listi napovedujejo nov razmah komunizma in poročajo o možnosti gospodarskega bojkota

Pariz, 6. avgusta. n. Pariški tisk se izčrpno bavi s političnimi in gospodarskimi posledicami novih razmer v Nemčiji. Listi poudarjajo, da se je komunistična propaganda po vsej Nemčiji v zadnjih dneh silno povečala. K temu dodajajo, da imajo tudi politični kaznjenci v koncentracijskih taboriščih glasovno pravico, tako, da je dvomiti, ali bo Hitler pri bližnjem plebiscitu dosegel neoporečno večino. Ne glede na vse to pa rezultat plebiscita gotovo ne bo ničesar spremenil.

Kot drugo senzacija objavljajo francoski listi vest, da so se ameriški dobavitelji bombaža pridružili Angležem in ukiniteli vsako pošiljatev svojega blaga v Nemčijo, dokler se ne reši vprašanje plačevanja nemških dolgov. Predsednik angleške državne banke Montague Norman vztraja pri svoji zahtevi, da morajo Nemci redno amortizirati svoje kratkoročne kredite ter je v poslednjih dneh pridobil za svojo politiko še predsednika ameriške eksportne in importne banke, ki je v Ameriki sprožil bojkotno akcijo proti Nemčiji.

Rintelen umira?

Njegovo stanje se je tako poslabšalo, da zdravniki nimajo več nobenega upanja

Dunaj, 6. avgusta. n. V pretekli noči so zdravniki pri bivšem avstrijskem poslaniku v Rimu Rintelenu ugotovili prve znake embolije. Rintelen ima zelo visoko temperaturo. Dvomijo, da bi okrevail.

Kakor znano, sta bila v zvezi s preiskavo proti dr. Rintelenu pred dnevi aretirana tudi Pörl in Böhm. Davi sta bila znova izpuščena iz zapora. Medtem se je zaključila preiskava proti vstašem, ki so vodili v zvezi z kancelarijati. Politični krogi zatrjujejo, da bo sodno postopanje do konca meseca zaključeno. Novi procesi pred prekim sodom in pred vojaškim sodiščem sedaj še niso določeni. Tudi proces proti vstašem, ki so zavzeli radijsko postajo se sedaj še ne bo vršil, ker je bilo

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2291.63—2308.99, Berlin 1317.92—1328.72, Bruselj 796.91—800.85, Curih 1108.35—1113.85, London 170.47—172.07, Newyork 3359.61—3387.87, Pariz 223.96—225.08, Praga 141.01—141.87, Trst 290.90—293.30 (premija 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem ktingu 8.10—8.20.

